

Y Pwyllgor Amgylchedd a Chynaliadwyedd

Lleoliad:
Ystafell Bwyllgora 2 – Y Senedd

Dyddiad:
Dydd Mercher, 23 Tachwedd 2011

Amser:
09:30

Cynulliad
Cenedlaethol
Cymru

National
Assembly for
Wales

I gael rhagor o wybodaeth, cysylltwch â:

Virginia Hawkins
Clerc y Pwyllgor
029 2089 8544
ES.comm@wales.gov.uk

Agenda

---

1. Cyflwyniad, ymddiheuriadau a dirprwyon

2. Ymchwiliad i bolisi ynni a chynllunio yng Nghymru – tystiolaeth gan yr Arolygiaeth Gynllunio (09.30 – 10.10) (Tudalennau 1 – 4)
E&S(4)–09–11 papur 1

Peter Burley, Cyfarwyddwr Cymru

3. Ymchwiliad i bolisi ynni a chynllunio yng Nghymru – tystiolaeth gan Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru (10.10 – 11.00) (Tudalennau 5 – 9)
E&S(4)–09–11 papur 2

Ceri Davies, Pennaeth Uned Strategol Cymru
Anthony Wilkes, Cynghorydd Uned Strategol Cymru – Cynllunio

4. Ymchwiliad i bolisi ynni a chynllunio yng Nghymru – tystiolaeth gan Gyngor Cefn Gwlad Cymru (11.05 – 11.55) (Tudalennau 10 – 21)
E&S(4)–09–11 papur 3

Morgan Parry, Cadeirydd
Roger Thomas, Prif Weithredwr
Dr Sarah Wood, Arweinydd y Tîm Cynllunio Gofodol, Ynni a Seilwaith Daearol

Egwyl 11.00 - 11.05

5. Papurau i'w nodi (Tudalennau 22 - 23)

Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 3 Tachwedd
E&S(4)-08-11 cofnodion

5a. Llythyr gan Weinidog yr Amgylchedd a Datblygu Cynaliadwy - gwybodaeth bellach yn dilyn y cyfarfod ar 19 Hydref (Tudalennau 24 - 27)

E&S(4)-09-11 papur 4

5b. Ymchwiliad i bolisi ynni a chynllunio yng Nghymru - ymateb gan Sector Ynni a'r Amgylchedd yr Adran Busnes, Menter, Technoleg a Gwyddoniaeth

(Tudalennau 28 - 31)

E&S(4)-09-11 papur 5

Y Pwyllgor Amgylchedd a Chynaliadwyedd

E&S(4)-09-11 papur 1

Ymchwiliad i bolisi ynni a chynllunio yng Nghymru - Tystiolaeth gan yr Arolygiaeth Gynllunio

The Planning Inspectorate
Yr Arolygiaeth Gynllunio

TYSTIOLAETH YR AROLYGIAETH GYNLLUNIO I YMCHWILIAD PWYLLGOR AMGYLCHEDD A CHYNALIADWYEDD CYNULLIAD CENEDLAETHOL CYMRU I BOLISI A CHYNLLUNIO YNNI YNG NGHYMRU

19 Medi 2011

Rydym yn ddiolchgar i'r pwyllgor am ein gwahodd i gyflwyno tystiolaeth ysgrifenedig i'w ymchwiliad. Isod, ceir cyflwyniad a chefnidir ffeithiol a phrif bwyntiau ein tystiolaeth.

Cyflwyniad a chefnidir ffeithiol

Mae Arolygiaeth Gynllunio Cymru yn Gyfarwyddiaeth o fewn yr Arolygiaeth Gynllunio, sef un o asiantaethau'r Adran Cymunedau a Llywodraeth Leol yn Lloegr a Llywodraeth Cymru. Mae Arolygiaeth Gynllunio Cymru wedi'i lleoli yn Adeiladau'r Goron, Parc Cathays, Caerdydd. Mae'n ymdrin â phob apêl gynllunio sy'n cael ei chyflwyno i Weinidogion Cymru a cheisiadau sy'n cael eu galw i mewn. Hefyd, mae'n ymdrin ag ystod eang o apeliadau a gorchmynion a wneir dan ddeddfwriaeth arall, gan gynnwys apeliadau trwyddedau amgylcheddol, gorchmynion hawliau tramwy a cheisiadau ar gyfer gwaith ar dir comin.

Caiff y rhan fwyaf o achosion eu trosglwyddo i Arolygwyr sy'n gwneud y penderfyniad ar ran y Gweinidog. Fodd bynnag, yn achos ceisiadau sy'n cael eu galw i mewn dan A77 Deddf 1990, a nifer fach iawn o apeliadau sy'n cael eu hadfer, y Gweinidog sy'n gwneud y penderfyniad terfynol ar sail adroddiad a baratoir gan Arolygydd.

Eir i'r afael ag apeliadau dan 3 gweithdrefn wahanol, sef sylwadau ysgrifenedig (*Ile mae'r penderfyniad wedi'i seilio ar dystiolaeth ysgrifenedig ac ymweliad â'r safle*); gwrandawiadau (*sef proses anffurfiol lle gall partion fynegi eu barn ar lafar i Arolygydd*); ac ymchwiliadau (*Ile caiff y dystiolaeth ei phrofi'n ffurfiol dan groesholiad gan eiriolwyr*). O'r apeliadau cynllunio a dderbyniwyd yn 2010/11, aethpwyd i'r afael â 584 (79%) ohonynt trwy sylwadau ysgrifenedig,

123 (17%) ohonynt trwy wrandawiadau a 28 (4%) ohonynt trwy ymchwiliadau.

Cyn mis Ebrill 2010, cyflwynwyd cynigion ar gyfer seilwaith ynni mawr yng Nghymru, fel gorsafoedd generadu dros 50MW neu linellau pŵer uwchben, i'r Adran Ynni a Newid Hinsawdd dan a36 neu a37 Deddf Trydan 1989 a benderfynwyd gan yr Ysgrifennydd Gwladol. Aethpwyd i'r afael â chynigion datblygu ynni eraill y mae angen caniatâd cynllunio arnynt dan y Deddfau Cynllunio Gwlad a Thref gan Arolygiaeth Gynllunio Cymru naill ai os oeddent wedi'u galw i mewn gan Weinidogion Cymru neu os oedd yr awdurdod lleol wedi gwrthod rhoi caniatâd i'r ymgeisydd a'i fod wedi apelio i'r Gweinidog. Er mis Ebrill 2010, bu'n ofynnol i gyflwyno ceisiadau ar gyfer prosiectau ynni yng Nghymru sy'n cynnwys gorsafoedd generadu, llinellau trydan uwchben y ddaear, cyfleusterau storio nwy dan y ddaear mewn strata mandyllog naturiol, neu biblinellau heblaw am biblinellau cludo nwy, sydd uwchben y trothwyon perthnasol y manylir arnynt yn Neddf Gynllunio 2008 (a15–21)¹, i'r Comisiwn Cynllunio Seilwaith (IPC) ar gyfer caniatâd.

Yn wahanol i Loegr, nid yw ceisiadau ar gyfer datblygiadau cysylltiedig a/neu ganiatâd ategol yng Nghymru o fewn cymalau'r IPC ac maent yn parhau i gael eu penderfynu fel o'r blaen. O ganlyniad, gallai'r Arolygiaeth fynd i'r afael ag unrhyw rai o'r cynigion hyn o hyd lle cânt eu galw i mewn gan Weinidogion neu os ydynt yn destun apêl.

Mae Llywodraeth y DU wedi penderfynu diddymu IPC, gan ymgorffori ei swyddogaethau yn yr Arolygiaeth Gynllunio trwy greu cyfarwyddiaeth seilwaith cenedlaethol newydd ar wahân o fewn yr Arolygiaeth Gynllunio. Bydd y gyfundrefn cynllunio seilwaith yn parhau heb ei newid i raddau helaeth, ond caiff y pŵer i benderfynu ar geisiadau ar gyfer caniatâd datblygu ei drosglwyddo i'r Ysgrifennydd Gwladol. Daw'r newidiadau hyn i rym o fis Ebrill 2012, yn amodol ar ddeddfu'r Bil Lleoliaeth. Bydd y gyfarwyddiaeth seilwaith cenedlaethol ar wahân newydd, a fydd wedi'i lleoli ym Mryste, yn mynd i'r afael â phob cynnig ar gyfer y seilwaith cenedlaethol a gwmpesir gan Ddeddf 2008 yng Nghymru a Lloegr.

Bydd Arolygiaeth Gynllunio Cymru yn parhau i fynd i'r afael â'r holl waith achos y mae Gweinidogion Cymru'n gyfrifol am wneud penderfyniad yn ei gylch.

Er bod rhaid penderfynu ar bob apêl/cais cynllunio ar ei deilyngdod ei hun, y man cychwyn ar gyfer unrhyw benderfyniad yw polisi'r Cynllun Datblygu, ar yr amod bod un wedi'i fabwysiadu a'i fod yn cynnwys polisiau sy'n berthnasol i'r cynnig. Mae adran 38(6) Deddf Cynllunio ac Iawndal 2004 yn mynnu bod y sawl sy'n gwneud y penderfyniad yn

---

¹ Y trothwy ar gyfer gorsafoedd generadu ynni, gan gynnwys ffermydd gwynt, yw unrhyw ddatblygiad sy'n fwy na 50MW ar y tir a 100MW alltraeth.

penderfynu ar yr apêl/cais yn unol â'r Cynllun Datblygu, oni bai bod ystyriaethau perthnasol yn nodi'n wahanol. Wrth gwrs, bydd ystyriaethau perthnasol eraill yn cynnwys polisi cenedlaethol, fel y gosodir ym Mholisi Cynllunio Cymru, a'r Nodiadau Cyngor Technegol perthnasol, gan gynnwys NCT8, a datganiadau polisi cynllunio interim y gweinidog (MIPPS). Gan fod Arolygwyr yn gweithredu ar ran y Gweinidog, fel arfer byddant yn ceisio gwneud eu penderfyniad yn unol â pholisiau cenedlaethol, oni bai bod ystyriaethau eraill o bwys sylweddol a fyddai'n cyfiawnhau gwyro oddi wrth bolisiau cenedlaethol dan amgylchiadau penodol yr achos.

Mae NCT8 yn cefnogi cynlluniau ynni adnewyddadwy bach cymunedol sy'n llai na 5MW, cyn belled â'u bod yn bodloni'r meini prawf cynllunio arferol. Mae'n awgrymu y dylid crynhoi cynlluniau mwy ar gyfer tyrbinau gwynt (dros 25MW) mewn 7 Ardal Chwilio Strategol (AChS). Fodd bynnag, mae hefyd yn awgrymu y gallai awdurdodau lleol ystyried cynigion ar dir y tu allan i AChSau ond yn gyfagos atynt, cyn belled â bod achos digon cadarn ac nad oes unrhyw gyfyngiadau cynllunio.

Yn 2009/10, aeth Arolygiaeth Gynllunio Cymru i'r afael ag 11 o apeliadau/ceisiadau yn ymwneud â datblygiadau ynni adnewyddadwy. Gyda'i gilydd, roedd y cynigion yn cynnwys 43 o dyrbinau gwynt, yn amrywio o un tyrbîn i 16 o dyrbinau. Y cynllun diwethaf yn Rhydaman oedd yr unig gynllun a alwyd i mewn i'w benderfynu gan y Gweinidog. O'r 11 o achosion, cymeradwywyd 7 ohonynt, gan roi caniatâd ar gyfer 24 o dyrbinau, gan gynnwys y cynllun yn Rhydaman. Cafodd y 5 apêl a oedd yn weddill, a oedd yn cynnwys 20 o dyrbinau, eu gwrthod.

O'r 3 achos a oedd yn cynnwys cynigion o fwy na 5MW, roedd un ohonynt o fewn AChS (*cynllun ar gyfer 13 o dyrbinau yng Ngorsedd Bran, Nantglyn*) ac roedd 2 ohonynt ar ymyl AChS (*roedd y rhain yn cynnwys cynllun ar gyfer 16 o dyrbinau yn Rhydaman a chynnig i ychwanegu 3 thyrbîn ychwanegol at fferm wynt bresennol o fewn AChS yng Nghastellnewydd Emlyn*). Er ei fod y tu mewn i AChS, cafodd y cynllun ar gyfer 13 o dyrbinau gwynt ei wrthod ar sail ei effaith ar olygfeydd pwysig a sŵn. I'r gwrthwyneb, cymeradwyodd y Gweinidog y cynllun ar gyfer 16 o dyrbinau ar ymyl AChS, gan ddod i'r casgliad nad oedd y niwed y byddai'n ei achosi yn gorbwyso'r cyfraniad y byddai'n cynllun yn ei wneud i ddarparu trydan o ffynonellau adnewyddadwy. Gwrthodwyd y cynllun ar gyfer 3 thyrbîn ychwanegol oherwydd ei effaith weledol.

Yn 2010/11, aeth Arolygiaeth Gynllunio Cymru i'r afael â 7 o apeliadau'n ymwneud ag ynni adnewyddadwy. Roedd tair o'r rhain ar gyfer cynlluniau ynni gwynt a oedd yn cynnwys cyfanswm o 24 o dyrbinau, yn amrywio o un tyrbîn i gynllun ar gyfer 19 o dyrbinau ym Mynydd y Gwair, Abertawe. Yr apêl ar gyfer y tyrbîn unigol yn unig a gymeradwywyd, a gwrthodwyd y ddwy apêl arall a oedd yn cynnwys 23

o dyrbinau. Roedd y 4 apêl arall yn ymwneud ag ynni adnewyddadwy yn ymwneud â ffatri ynni biomas neu dreulwyr anerobig. Caniatawyd tair o'r rhain a gwrthodwyd un ohonynt.

O'r ddau gynllun ar gyfer ffermydd gwynt a wrthodwyd, roedd yr un ar gyfer 19 o dyrbinau ym Mynydd y Gwair wedi'i leoli mewn AChS, ond nid oedd y cynllun arall ar gyfer 4 o dyrbinau ger y Blaenau, Blaenau Gwent. Cafodd y cynllun cyntaf, a adferwyd i'w benderfynu gan y Gweinidog, ei wrthod oherwydd ei effaith annerbyniol ar gynefin gorgors. Mae'r penderfyniad hwn yn destun her gyfreithiol ar hyn o bryd. Gwrthodwyd yr ail gynllun oherwydd ei effaith ar y dirwedd.

Ar hyn o bryd, mae gan yr Arolygiaeth 2 apêl arall yn ymwneud ag ynni adnewyddadwy sy'n aros am benderfyniad. Bydd un ohonynt ar gyfer 7 o dyrbinau gwynt yng Nghilfach Goch yn cael ei chlywed mewn ymchwiliad ym mis Hydref. Mae'r llall ar gyfer ffatri biomas gwres a phŵer cyfunedig 25MW yn Nociâu Alexandra yng Nghasnewydd ar encil ar hyn o bryd, gan i'r Cyngor gymeradwyo cynllun tebyg mewn egwyddor, ond mae'n aros i lofnodi cytundeb dan Adran 106 Deddf Cynllunio 1990.

Peter Burley
Cyfarwyddwr Cymru
Yr Arolygiaeth Gynllunio

t

Y Pwyllgor Amgylchedd a Chynaliadwyedd

E&S(4)-09-11 papur 2

Ymchwiliad i bolisi ynni a chynllunio yng Nghymru – Tystiolaeth gan Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru

Ymateb i ymchwiliad i pholisi ynni a chynllunio yng Nghymru

1. Ein Swyddogaeth mewn Polisi Ynni a Chynllunio

Mae gennym ni ddwy swyddogaeth mewn polisi ynni a chynllunio:

Fel Ymgynghorydd

Fel ymgynghorydd i'r Llywodraeth, rydyn ni'n dylanwadu ac yn cyfrannu at ddeddfwriaeth a pholisi cynllunio.

Rydyn ni hefyd yn ymgynghorai statudol ac anstatudol yn y system cynllunio gofodol. Rydyn ni'n cynnig cyngor amgylcheddol ar gynigion arwyddocaol, cenedlaethol ynghylch seilwaith, cynlluniau datblygu awdurdodau lleol a chynlluniau cynllunio ar gyfer safleoedd penodol.

Ein prif swyddogaeth yw sicrhau fod y corff sy'n penderfynu (fel arfer, yr Awdurdod Cynllunio Lleol neu'r Comisiwn Cynllunio Seilwaith) yn deall goblygiadau amgylcheddol datblygiad arfaethedig gydol ei oes. Swyddogaeth y corff sy'n penderfynu yw cydbwysu'r costau a'r buddion cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol.

Rheoleiddiwr

Mae Asiantaeth yr Amgylchedd yn rheoleiddio (gan gynnwys caniatáu)

- Gosodiadau diwydiannol, ynni, gwastraff ac amaethyddol
- Gollyngiadau i, ac echdyniadau o, ddŵr wyneb a dŵr daear
- Y defnydd o sylweddau ymbelydrol

Rydyn ni hefyd yn gweinyddu ac yn rheoleiddio System Masnachu Allyriadau'r Undeb Ewropeaidd a Chynllun Effeithiolrwydd Ynni'r Ymrwymiad Lleihau Carbon (CRC).

Rydyn ni eisiau llwyddo i gael y canlyniadau gorau o'n swyddogaethau cynllunio a thrwyddedu a chefnogi datblygu cynaliadwy drwy gynnig cyngor clir, cyson a phrydlon i'r rhai sy'n penderfynu ar ran ein cwsmeriaid, yn fusnesau ac yn awdurdodau lleol.

Yn seiliedig ar ein profiad fel ymgynghorydd a rheoleiddiwr, rydyn ni o'r farn fod yna ddau beth a allai wellai'r system cynllunio:

- Cynllun Seilwaith Cenedlaethol – a fyddai'n sicrhau fod datblygiadau a seilwaith mawr yn cael eu cynllunio'n strategol ac

yn y manau gorau ar gyfer diwydiant, cymunedau a'r amgylchedd.

- Rhedeg y prosesau cynllunio a chaniatau ar wahân ond yr un pryd.

2. Cynllun Seilwaith Cenedlaethol

Rydyn ni'n awgrymu y dylid rhoi rhagor o ystyried i osod seilwaith ynni yn y lleoedd iawn ar gyfer diwydiant, cymunedau a'r amgylchedd. Ond dyw'r system bresennol ddim bob amser yn cyflawni hyn.

Mae Cymru angen system a fydd yn caniatáu ystyried lleoliad ac effeithiau amgylcheddol ar raddfa Cymru gyfan h.y. system o benderfynu rhagweithiol a strategol i gael y lleoliad cywir. Er ein bod yn cydnabod bod Llywodraeth Cymru wedi nodi ardaloedd chwilio strategol ar gyfer cynhyrchu trydan o wynt oddi ar y lan, does yna ddim, ar hyn o bryd, gynllun gofodol cyffredinol sy'n ystyried pob math o seilwaith, gan gynnwys ynni. Gadewir i'r farchnad, felly, ddewis lleoliadau. Gallai hyn arwain at golli cyfleoedd. Gellir gweld hyn pan fo lleoliad yn gwneud defnyddio gwres a thrydan cyfun yn anfforddiadwy neu'n amhosibl neu fod datblygiadau'n cael eu gosod mewn manau anaddas, er enghraifft lle mae perygl llifogydd.

Y manteision

Gallai Cynllun Seilwaith Cenedlaethol helpu gwireddu polisïau Llywodraeth Cymru ar ddatblygiadau cynaliadwy a newid hinsawdd drwy sicrhau fod gan Gymru'r gymysgedd iawn o ynni. I'w helpu i gyrraedd hyn, byddai'n rhaid cael tystiolaeth amgylcheddol, megis drwy Fframwaith yr Amgylchedd Naturiol Llywodraeth Cymru a chynlluniau a strategaethau eraill, megis y Cynlluniau Morol sy'n cael eu datblygu.

I fod o gymorth i fusnesau a diwydiant benderfynu lle i ddatblygu, dylai'r Cynllun Seilwaith Cenedlaethol nodi lle mae'r amgylchedd wedi cyrraedd, neu bron â chyrraedd, ei gallu amgylcheddol neu ei therfyn cyfreithiol o ran amddiffyn yr amgylchedd. Byddai nodi'r manau hyn yn helpu i arwain datblygiadau i leoliadau mwy addas yng Nghymru lle nad oes gymaint o gyfyngiadau. Byddai'n yn dangos yn glir i fusnesau a diwydiant pa fannau sy'n addas ar gyfer gwahanol fathau o ddatblygiad a byddai, felly, yn rheoli disgwyliadau. Byddai hefyd yn rhoi syniad o'r problemau a fyddai'n debygol o godi mewn gwahanol fannau ac felly pa mor hir a faint fyddai'n ei gostio i gael y gwahanol ganiatadau angenrheidiol.

Dylai hefyd helpu manteisio ar y cyfleoedd a fyddai ar gael. Er enghraifft, drwy osod cyfleusterau gwastraff neu biomas lle gellid defnyddio'r ynni a fyddai, fel arall, yn cael ei wastraffu, er budd y gymuned leol (er enghraifft, gwres a thrydan cyfun).

Ni ddylai unrhyw un sector gael ei ffafrio na'i gosbi'n ormodol. Dylai'r Cynllun Seilwaith Cenedlaethol geisio nodi 'ardaloedd cadw draw'.
Dylai:

- Nodi ardaloedd sy'n fwy addas ar gyfer rhai mathau o ddatblygiad
- Cydnabod efallai na fyddai rhai ardaloedd yn addas ar gyfer rhai mathau o ddiwydiannau heb waith lliniaru helaeth ac, o bosibl, costus i warchod yr amgylchedd.
- Hyrwydd trafodaeth ynghylch pa fath o ddatblygiad a allai fod o'r budd mwyaf i wahanol ardaloedd.

Dewis posibl: Bod Llywodraeth Cymru yn ystyried cynhyrchu Cynllun Seilwaith Cenedlaethol. Dylai Llywodraeth Cymru sicrhau fod ei Gynllun Seilwaith Cenedlaethol yn cael ei gynnwys fel ystyriaeth bennaf yn Natganiadau Polisi Cenedlaethol y DU. Byddai hynny'n golygu y byddai'n rhaid i benderfyniadau Comisiwn Cynllunio Seilwaith y DU dalu sylw llawn i'r Cynllun Seilwaith Cenedlaethol.

Beth ydym ni'n ei wneud?

O'n safbwynt ni, mae goblygiadau amgylcheddol allweddol datblygiadau yn cael eu sylweddoli a'u hystyried yn rhy hwyr yn y broses o ddewis safleoedd. Gallai hyn arwain, neu roi'r, argraff fod yr amgylchedd yn rhwystr i ddatblygiadau oherwydd, unwaith y nodir y dewis a ddymunir, mae'n anodd troi'n ôl i liniaru'r effeithiau amgylcheddol.

Mae angen i ni felly, sicrhau fod busnesau a diwydiant yn talu sylw llawn i'r amgylchedd wrth ystyried datblygu Cynllun Rheoli Seilwaith. Fel y nodwyd eisoes, dylai hyn ddigwydd yn ddelfrydol pan fo datblygwyr yn **chwilio** am safleoedd. Gallai Cynllun Seilwaith Cenedlaethol wneud hyn yn haws, ond hebdo, gellid sicrhau ystyriaeth gynnar drwy weithio'n well gyda'r cyfundrefnau cynllunio a chaniatau presennol. I helpu'r broses, rydyn ni'n datblygu ar hyn o bryd gyfres o nodiadau canllawiau i sectorau penodol ar gyfer y gweithgareddau y byddwn ni'n eu caniatáu o dan Drwyddedu Amgylcheddol, i helpu ystyried ceisiadau cynllunio. Bydd y rhain yn cynnwys:

- Moch a dofednod
- Gosodiadau llosgi
- Llosgi a chyd losgi gwastraff
- Tirlenwi
- Treulio anaerobig
- Compostio

Bydd y rhain yn dangos y ffactorau lleol allweddol a fydd yn dylanwadu ar:

- Sut y byddwn yn ymateb i ymgynghoriadau cynllunio (e.e. y rhesymau pam y gallwn wrthwynebu neu ffactorau y byddwn yn dymuno eu hystyried y tu hwnt i'r swyddogaeth cynllunio).
- Y tebygolrwydd o gael trwydded amgylcheddol (e.e. y rhesymau pam y gallem wrthod cais)
- Y tebygolrwydd y gallai fod angen mesurau ychwanegol ar gyfer amddiffyn yr amgylchedd er mwyn cael trwydded
- A fyddai angen rhai mesurau rheoli llygredd a allai effeithio ar gynllunio ac felly y dylid eu hystyried yr un pryd.
- Achosion pan fyddai gofynion trwyddedu'n gallu effeithio ar gynllunio
- Ystyriaethau cynllunio ar gyfer datblygiadau newydd arfaethedig ger gweithgareddau trwyddedig.
- Darparu gwybodaeth a chynghor

Rydyn ni o'r farn y byddai'r canllawiau o ddefnydd wrth baratoi'r Cynllun Seilwaith Cenedlaethol.

Yn absenoldeb Cynllun Seilwaith Cenedlaethol, rydym yn bwriadu defnyddio'r canllawiau uchod wrth ymateb i ymgynghoriadau cynllunio. Efallai y bydd yn rhaid gwneud hyn cyn derbyn cais am Drwydded Amgylcheddol. Bydd ein hymateb i ymgynghoriad cynllunio yn debygol o fod yn fwy cynhwysfawr os byddwn wedi cael yr wybodaeth amgylcheddol berthnasol sydd mewn cais am Drwydded Amgylcheddol. Byddai hyn yn rhoi'r dewis o redeg prosesau cynllunio a thrwyddedu arwahan, ond yr un pryd, ar gyfer rhai datblygiadau risg uchel neu gymhleth.

3. Rhedeg y Prosesau Cynllunio a Thrwyddedu yr un Pryd

Yn ogystal â bod angen caniatâd cynllunio, mae'n bosibl y bydd seilwaith ynni newydd angen trwydded amgylcheddol gennym ni cyn y gall weithredu. Gall y datblygwr benderfynu ar amseru'r ceisiadau ar eu cyfer, ac fe allan nhw fod yn ddilynol neu'r un pryd.

Rydyn ni o'r farn y byddai i o fudd i ddatblygwyr sy'n ystyried gweithgareddau risg uchel a chymhleth ymgeisio am ganiatâd cynllunio a thrwydded amgylcheddol yr un pryd. Byddai hyn yn gwneud y broses benderfynu yn gliriach ac yn fwy tryloyw i'r rhai sy'n penderfynu ac i'r cyhoedd. I'r cyhoedd, byddai'n dangos yn glir beth all y ddwy broses eu hystyried.

O safbwynt datblygwr, byddai cynnal y ddwy broses yr un pryd yn gallu arwain at ymgynghori ar y cyd i gyfarfod gofynnon asesiad effeithiau amgylcheddol cynllunio ac ystyriaethau trwydded amgylcheddol. Byddai hynny'n lleihau costau a'r amser mae'n ei gymryd i gael y gwahanol drwyddedau.

Dewis posibl: Bod Llywodraeth Cymru'n ystyried disgrifio'r sefyllfaoedd hynny pan fydd yn rhaid i ddatblygwr gyflwyno cais am ganiatâd cynllunio a thrwydded amgylcheddol yr un pryd.

Dyddiad: 23 Medi 2011

Cyngor Cefn Gwlad Cymru Countryside Council for Wales

YMCHWILIAD PWYLLGOR AMGYLCHEDD A CHYNALIADWYEDD CYNULLIAD CENEDLAETHOL CYMRU I BOLISI YNNI A CHYNLLUNIO YNG NGHYMRU

TYSTIOLAETH YSGRIFENEDIG GAN GYNGOR CEFN GWLAD CYMRU

Mae Cyngor Cefn Gwlad Cymru yn croesawu'r cyfle i gymryd rhan yn ymchwiliad y Pwyllgor Amgylchedd a Chynaliadwyedd i bolisi ynni a chynllunio yng Nghymru. Mae ein tystiolaeth yn egluro ein rôl o safbwynt polisi ynni a chaniatáu datblygiadau o ran ynni yng Nghymru, ac mae'n canolbwyntio ar y materion strategol allweddol sy'n ymwneud â pholisi ynni yng Nghymru a'i berthynas â Pholisi Ynni Llywodraeth y DU, a eglurwyd yng nghylch gorchwyl yr ymchwiliad¹.

1. Crynodeb

- 1.1 Y Cyngor Cefn Gwlad yw cynghorwr statudol Llywodraeth Cymru ar gynnal harddwch naturiol, bywyd gwyllt a'r cyfle i fwynhau'r awyr agored yng Nghymru.
- 1.2 Mae'r Cyngor Cefn Gwlad yn ffafrio ymgysylltu'n gynnar â datblygwyr er mwyn dod o hyd i atebion cadarnhaol i sicrhau bod y datblygiad iawn yn digwydd yn y lle iawn ac er mwyn gweithio ar lefel prosiect i adnabod problemau amgylcheddol, eu lliniaru a'u datrys.
- 1.3 Mae ein cyngor yn canolbwyntio ar effaith datblygiad neu gynllun penodol ar fuddiannau y cydnabuwyd eu bod yn bwysig yng nghyswllt treftadaeth naturiol Cymru, er mwyn sicrhau bod y broses gwneud penderfyniadau wedi'i seilio ar y dystiolaeth orau sydd ar gael.
- 1.4 Mae angen integreiddio anghenion o ran polisi ynni ag anghenion gweithgareddau eraill a ffyrdd eraill o ddefnyddio ein hamgylchedd naturiol, a'u hintegreiddio ar draws tir a moroedd Cymru ac o fewn y fframwaith polisi sy'n mynd i'r afael â'r buddiannau hynny.
- 1.5 Gallai datganoli mwy o bwerau ym maes ynni olygu bod modd symleiddio rhywfaint ar y trefniadau caniatáu, ond yn bwysicach na hynny gallai helpu i hybu proses well o integreiddio gwaith cynllunio'n strategol ar gyfer ynni, sy'n llwyddo'n fwy effeithiol i gydlynu'r broses o weithredu polisi ynni yng Nghymru.
- 1.6 Rhaid rhoi sylw i'r holl fuddiannau (cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol), ni waeth a gaiff mwy o bwerau ym maes ynni eu datganoli ai peidio.
- 1.7 Ni waeth a gaiff mwy o bwerau eu datganoli i Gymru ai peidio, mae'n angenrheidiol cynnal cysylltiadau cryf â chynllunwyr a'r sawl sy'n llunio polisiau ar draws y DU er

¹ Llythyr gan Dafydd Elis-Thomas, Cadeirydd y Pwyllgor Amgylchedd a Chynaliadwyedd (2 Awst 2011).

mwyn sicrhau bod goblygiadau cynigion sy'n croesi ffiniau a therfynau'n cael eu deall yn llawn a bod camau'n cael eu cymryd i fynd i'r afael â hwy.

- 1.8 Mae'n hanfodol bod profiad, arfer gorau a gwybodaeth am effeithiau gweithgareddau sy'n gysylltiedig ag ynni'n cael eu rhannu ar draws y DU ac yn ehangach na hynny, er mwyn sicrhau bod y sylfaen dystiolaeth sy'n sail i benderfyniadau'n cael ei datblygu yn y modd mwyaf cynhwysfawr ac effeithlon posibl.
- 1.9 Bydd mabwysiadu'r dull o reoli'r amgylchedd, sy'n debygol o gael ei gyflwyno gan Fframwaith yr Amgylchedd Naturiol, yn haws i'w weithredu trwy un fframwaith polisi ar gyfer ynni yng Nghymru.
- 1.10 Mae'r Cyngor Cefn Gwlad wedi cefnogi ac yn parhau i gefnogi'r egwyddorion sy'n sail i ddull gweithredu'n ymwneud â gwaith cynllunio strategol a gofodol ar gyfer defnyddio ynni adnewyddadwy, fel y mynegir yn Nodyn Cyngor Technegol 8.
- 1.11 Mae'r Cyngor Cefn Gwlad o'r farn bod cael fframwaith polisi a chynllunio clir yn hollbwysig er mwyn gallu cyflawni nodau o ran ynni'n effeithiol gan fynd i'r afael ar yr un pryd â gofynion angenrheidiol yr amgylchedd a buddiannau eraill.
- 1.12 Byddem yn croesawu fforwm neu fwrdd cyflawni ym maes ynni adnewyddadwy, a arweinir gan Lywodraeth Cymru, er mwyn gweithio mewn modd adeiladol i hwyluso defnyddio ynni adnewyddadwy'n fwy effeithiol yng Nghymru.
- 1.13 Mae'r Cyngor Cefn Gwlad yn cefnogi Cynllun Seilwaith Cenedlaethol i Gymru sy'n sicrhau bod gwaith cynllunio a chaniatáu prosiectau ynni'n cael ei integreiddio'n well â'r seilwaith ategol angenrheidiol, gan sicrhau ar yr un pryd bod dyletswyddau a rhwymedigaethau amgylcheddol yn cael eu bodloni.

2. Cyflwyniad

- 2.1 Mae Cyngor Cefn Gwlad Cymru yn croesawu'r cyfle i gymryd rhan yn ymchwiliad y Pwyllgor Amgylchedd a Chynaliadwyedd i bolisi ynni a chynllunio yng Nghymru.
- 2.2 Mae'r Cyngor Cefn Gwlad yn hyrwyddo amgylchedd a thirweddau Cymru a dyfroedd ei glannau fel ffynonellau cyfoeth naturiol a diwylliannol, fel sail i weithgarwch economaidd a chymdeithasol, ac fel man ar gyfer cyfleoedd i hamddena a dysgu. Ein nod yw gwneud yr amgylchedd yn rhan werthfawr o fywyd pawb yng Nghymru.
- 2.3 Y Cyngor Cefn Gwlad yw cynghorwr statudol Llywodraeth Cymru ar gynnal harddwch naturiol, bywyd gwyllt a'r cyfle i fwynhau'r awyr agored yng Nghymru. Cafodd y Cyngor Cefn Gwlad ei greu gan Ddeddf Diogelu'r Amgylchedd 1990 i ddarparu cyngor ynghylch materion sy'n ymwneud â chadwraeth natur, tirwedd a hamddena ledled Cymru ac yn ei dyfroedd.
- 2.4 Rydym yn gweithio mewn modd rhagweithiol i helpu i sicrhau bod ynni adnewyddadwy yn cael ei ddatblygu a bod nodau o ran ynni carbon isel yn cael eu cyraedd, gan sicrhau ar yr un pryd bod ein dyletswyddau, ein rhwymedigaethau a'n blaenoriaethau o ran gwarchod a gwella treftadaeth naturiol ac adnoddau naturiol Cymru yn cael eu bodloni o fewn cyd-destun cyffredinol datblygu cynaliadwy. Rhown flaenoriaeth uchel i waith ar lefel strategol gyda'r Llywodraeth, rheoleiddwyr a datblygwyr gan ddatgan yn glir beth

sy'n bwysig i ni a pham, rhannu gwybodaeth, tystiolaeth a'n profiadau, annog yr arfer o ystyried agweddau strategol a gofodol ar ddefnyddio ynni, datblygu gwaith ymchwil a gwella gweithdrefnau caniatáu. Mae'r asiantaethau statudol ym maes cadwraeth natur (y Cyngor Cefn Gwlad, Natural England, Scottish Natural Heritage, y Cydbwyllgor Gwarchod Natur ac Adran yr Amgylchedd Gogledd Iwerddon) hefyd yn cydweithio i sicrhau agwedd gydlynol at roi cyngor amgylcheddol ar draws y DU. Yng Nghymru mae gennym berthynas agos â chyrff eraill sydd yng Nghymru (gan gynnwys Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru, Comisiwn Coedwigaeth Cymru ac Awdurdodau Cynllunio Lleol) yng nghyswllt materion sy'n ymwneud ag ynni.

2.5 Rydym yn aelod o nifer o fforymau ac mae gennym rôl ragweithiol mewn nifer o fforymau sy'n gweithredu ar lefel y DU i hwyluso defnyddio ynni adnewyddadwy er mwyn cyrraedd targedau polisi'r DU, naill ai ar lefel ofodol strategol neu wrth nodi problemau a rhwystrau adeg caniatáu prosiect. Prosesau anstatudol yw'r rhain, sy'n cynnwys fforymau caniatáu datblygiadau ar y tir ac ar y môr a gaiff eu harwain gan y Comisiwn Cynllunio Seilwaith, Grŵp Trwyddedu Ynni Adnewyddadwy ar y Môr, a'r grŵp Materion Amgylcheddol Defnyddio Ynni Adnewyddadwy a gaiff ei arwain gan yr Adran Ynni a Newid Hinsawdd. Mae'r grwpiau hyn hefyd yn ein galluogi i elwa o rannu'n ehangach unrhyw arfer gorau, gwersi a ddysgwyd ac ymchwil ym maes defnyddio ynni adnewyddadwy ar lefel y DU, Ewrop neu'r byd, sydd o fudd i Gymru.

2.6 Mae'r Cyngor Cefn Gwlad hefyd yn ffafrio ymgysylltu'n gynnar â datblygwyr er mwyn dod o hyd i atebion cadarnhaol i sicrhau bod y datblygiad iawn yn digwydd yn y lle iawn ac er mwyn gweithio ar lefel prosiect i adnabod problemau amgylcheddol, eu lliniaru a'u datrys. Mae'r Cyngor Cefn Gwlad wedi datblygu Datganiad Cyd-ddealltwriaeth â RenewableUK Cymru i nodi a chyflawni canlyniadau cyffredin a darparu fframweithiau ar gyfer cydweithio â'r sector ynni.

2.7 Ein nod yw darparu ein cyngor yn unol ag egwyddorion Hampton mewn modd rhesymol, cymesur, tryloyw ac amserol. Mae ein Hysbysiad Gweithdrefn Weithredol mewnol yn arwain ein staff i'n galluogi i weithredu'n gymesur ac ar sail risg. Mae gennym nifer o systemau mewnol sy'n cysylltu ein gwaith ar lefel strategol a lefel prosiect er mwyn sicrhau ei fod yn gyson ac yn gydlynol.

2.8 Mae tystiolaeth y Cyngor Cefn Gwlad i'r Pwyllgor Amgylchedd a Chynaliadwyedd yn pwysleisio'r themâu pwysig canlynol:

- Rhychwant polisi ynni a chymhlethdod trefniadau caniatáu.
- Pwysigrwydd cael fframwaith polisi'n sail i benderfyniadau am ddatblygu ynni.
- Yr angen am ddull strategol o gynllunio ac asesu gwaith datblygu ynni.
- Pwysigrwydd cael tystiolaeth dda yn sail i waith cynllunio a gwneud penderfyniadau.

2.9 Yn y gorffennol, mae'r Cyngor Cefn Gwlad wedi rhoi cyngor i ymchwiliad Pwyllgor Amgylchedd a Chynaliadwyedd Cynulliad Cenedlaethol Cymru i Leihau Carbon a Chynhyrchu Ynni yng Nghymru yn 2008² a'r ymchwiliad i Gynllunio yng Nghymru³. Yn fwy diweddar rydym wedi cyflwyno tystiolaeth i ymchwiliad cyfredol yr Adran Ynni a

---

² Ymchwiliad Pwyllgor Cynaliadwyedd Cynulliad Cenedlaethol Cymru i Leihau Allyriadau Carbon yng Nghymru: Energy Generation - Large Scale Renewable Energy Developments (13 Tachwedd 2008).

³ Ymchwiliad Pwyllgor Cynaliadwyedd Cynulliad Cenedlaethol Cymru i Gynllunio yng Nghymru (Medi 2010).

Newid Hinsawdd i ddyfodol ynni adnewyddadwy o'r môr yn y DU⁴. Mae copïau o'r dystiolaeth a gyflwynwyd gan y Cyngor Cefn Gwlad ar gael o ofyn amdanynt.

Mater y bydd y Pwyllgor yn ei ystyried – Rôl y gwahanol asiantaethau caniatáu, sut y maent yn perthyn i'w gilydd, a sut y gellid gwella'r system bresennol, gyda datganoli pellach a hebdo.

Diddordeb a rôl y Cyngor Cefn Gwlad ym maes ynni

3.1 Yn rhinwedd ein rôl fel cynghorwyr statudol ynghylch effeithiau amgylcheddol, mae diddordeb y Cyngor Cefn Gwlad mewn ynni yn deillio o'r ffaith bod cynhyrchu ynni, ym mhob ffurf, yn arwain at effeithiau amgylcheddol. Mae cynhyrchu ynni o danwydd ffosil yn rhyddhau carbon deuocsid a nwyon tŷ gwydr eraill, gan gyfrannu at y newid yn yr hinsawdd. Mae asideiddio, ac yn gynyddol ewtroffeiddio, o ganlyniad i losgi tanwydd ffosil yn bryder mawr o hyd. Er nad yw ffynonellau ynni adnewyddadwy'n creu llygredd o'r fath, gallant arwain at effeithiau amgylcheddol eraill. Gall y rhain fod ar ffurf newidiadau i'r dirwedd a'r forwedd ac, yn dibynnu ar y dechnoleg a ddefnyddir, effeithiau ar gynefinoedd a rhywogaethau penodol.

3.2 Yn ei ddatganiad safbwynt ar Ynni a Threftadaeth Naturiol⁵, mae'r Cyngor Cefn Gwlad yn egluro'r angen am ddull gweithredu sydd wedi'i gynllunio'n strategol ac sy'n ceisio lleihau effeithiau amgylcheddol cyffredinol gwaith cynhyrchu ynni, trwy'r dulliau canlynol sydd wedi'u rhestru yn nhrefn eu pwysigrwydd:

- mesurau rheoli galw;
- effeithlonrwydd ynni;
- ehangu ynni adnewyddadwy trwy gael y dechnoleg iawn yn y lle iawn; a
- lleihau'r llygredd a achosir gan waith cynhyrchu tanwydd ffosil.

3.3 Mae'r Cyngor Cefn Gwlad hefyd yn egluro'i gefnogaeth i fentrau sy'n cynyddu'r ynni a gynhyrchir o ffynonellau sy'n creu llai o garbon gan leihau'r effeithiau diangen ar dreftadaeth naturiol. Er mwyn bodloni'r rheidrwydd hwnnw, mae'r Cyngor Cefn Gwlad yn cydnabod y bydd yn aml yn angenrheidiol ymgylfarwyddo â'r angen i dderbyn rhai effeithiau lleol ar ein treftadaeth naturiol yn y tymor byr er mwyn sicrhau bod allyriadau o waith cynhyrchu ynni'n lleihau, gan sicrhau ar yr un pryd bod gofynion cyfreithiol i warchod yr amgylchedd yn cael eu cynnal.

3.4 Wrth gyflawni ei ddyletswyddau statudol yng nghyd-destun cynhyrchu ynni, nod y Cyngor Cefn Gwlad yw darparu tystiolaeth glir, annibynnol a chyson wedi'i seilio ar dystiolaeth i Lywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU, Awdurdodau Cynllunio Lleol, y Comisiwn Cynllunio Seilwaith, datblygwyr ac eraill ynghylch effaith bosibl polisïau, cynlluniau a rhaglenni strategol a datblygiadau unigol ar dreftadaeth naturiol Cymru. Rydym yn ymgynghori statudol dan nifer o Ddeddfau a Rheoliadau mewn perthynas â gwaith achos, ac yn gorff ymgynghori ac yn awdurdod perthnasol mewn perthynas â phrosesau Asesiadau Amgylcheddol Strategol ac Asesiadau Rheoliadau Cynefinoedd. Caiff ein cyngor ei ddarparu ar lefel (strategol) prosiect a chynllun/rhaglen dan y trefniadau hyn, ac mae'n canolbwyntio ar **effaith** datblygiad neu gynllun penodol ar

---

⁴ Ymchwiliad y Pwyllgor Ynni a Newid Hinsawdd: The Future of Marine Renewables in the UK (8 Medi 2011).

⁵ Ynni a Threftadaeth Naturiol, Datganiad Safbwynt Cyngor Cefn Gwlad Cymru. 2008

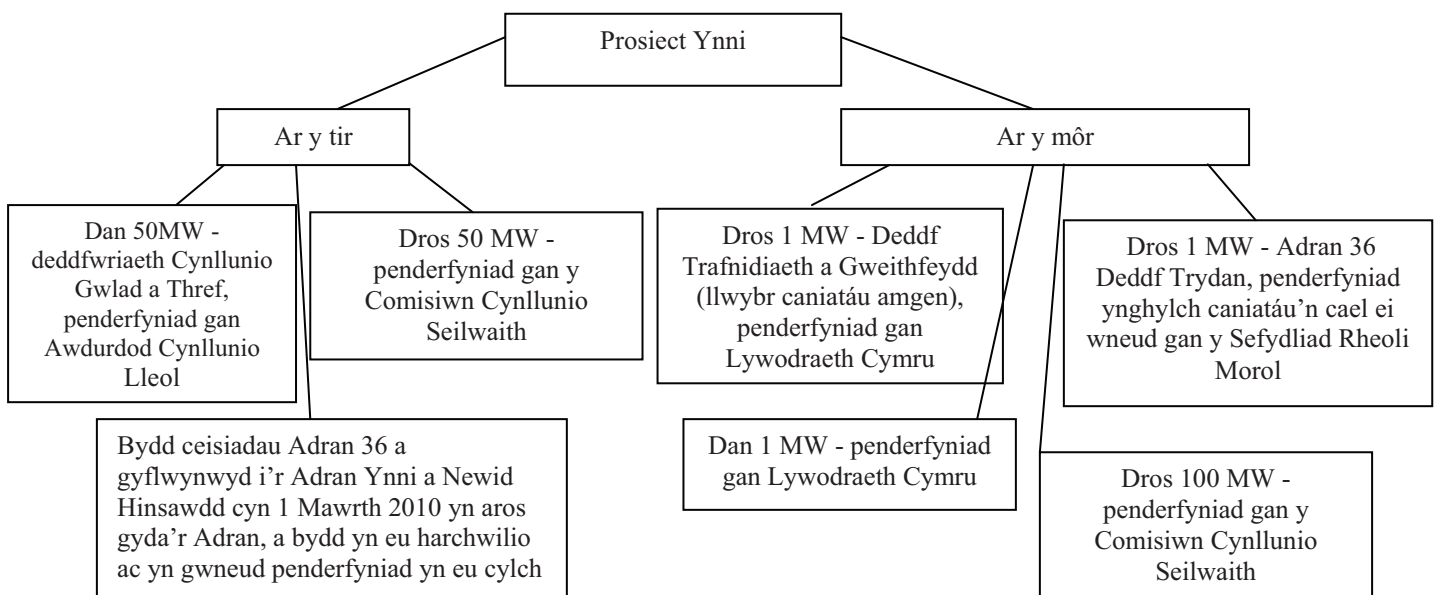
fuddiannau y cydnabuwyd eu bod yn bwysig yng nghyswllt treftadaeth naturiol Cymru. Ein nod yw sicrhau bod y broses gwneud penderfyniadau wedi'i seilio ar y dystiolaeth a'r cyngor gorau sydd ar gael ynghylch effaith cynigion neu gynlluniau ar dreftadaeth naturiol.

3.5 Mae problemau amgylcheddol amlwg yn perthyn i bob datblygiad o ran ynni, ond mae angen rhoi'r rhain yn eu cyd-destun. Weithiau, tybir mai treftadaeth naturiol yw'r prif beth sy'n cyfyngu ar ddefnyddio seilwaith ynni, yn enwedig ffermydd gwynt ar y tir. O'n profiad ni, nid treftadaeth naturiol yw'r unig reswm sy'n egluro pam y mae datblygiadau'n cymryd cyhyd i symud o'r syniad gwreiddiol i'r cam lle rhoddir caniatâd, neu pam y maent yn methu â chael caniatâd datblygu. Mae'r rhesymau eraill yn cynnwys penderfyniadau strategol a wneir i dynnu'r prosiect yn ôl a chanolbwyntio ar leoliadau neu dechnolegau eraill, problemau o ran trafndiaeth a phrifyrdd, diffyg cyllid neu broblemau â rhanddeiliaid.

4 Cwestiwn y pwyllgor – Beth yw'r goblygiadau i Gymru os bydd y cyfrifoldeb dros ganiatáu prosiectau seilwaith mawr ar y tir ac ar y môr yn parhau i fod yn fater sy'n cael ei gadw yn ôl gan Lywodraeth y DU?

4.1 Mae'r Cyngor Cefn Gwlad yn ymwneud â chryn dipyn o waith sy'n gysylltiedig ag ynni, ac mae'r gwaith hwnnw'n amrywio o sectorau sydd wedi sefydlu a gaiff eu defnyddio ar raddfa fawr i dechnolegau arloesol ar raddfa lai sy'n arbrofol. Mae hynny'n cynnwys datblygiadau'n ymwneud ag ynni ar y tir ac ar y môr, a'u seilwaith cysylltiedig.

4.2 Gan amlaf bydd angen sawl caniatâd ar ddatblygiadau o ran ynni, ac mewn rhai achosion efallai y bydd modd cael caniatâd trwy ddilyn sawl llwybr gwahanol. Er enghraifft, gallai fferm wynt dros 100MW ar y môr mewn dyfroedd tiriogaethol gael ei chaniatáu gan Weinidogion Cymru dan Ddeddf Trafndiaeth a Gweithfeydd 1992 neu gan y Comisiwn Cynllunio Seilwaith, yn dibynnu ar y llwybr caniatáu a ddewisir gan yr ymgeisydd⁶ (gweler Ffigur 1).

Ffigur 1: Caniatáu datblygiadau o ran ynni yng Nghymru.

⁶ Overarching National Policy Statement for Energy (EN-1) a National Policy Statement for Renewable Energy Infrastructure (EN-3) Gorffennaf 2011.

- 4.3 Felly, mae'r trefniadau caniatáu ar gyfer ynni yn gymhleth, a cheir gwahanol gyfundrefnau cyfreithiol ar gyfer pob sector ynni ac ystod o ofynion cyfreithiol i reoli effeithiau datblygiad ar yr amgylchedd a buddiannau eraill. Mae rhai agweddau ar waith caniatáu (ee yr amgylchedd a chynllunio gwlad a thref ar gyfer ynni a seilwaith cysylltiedig) wedi'u datganoli, ac mae eraill (ee y rhan fwyaf o ganiatadau datblygu ar gyfer prosiectau mawr) heb eu datganoli. Ceir nifer o gynghorwyr ac awdurdodau caniatáu (yng Nghymru a'r DU) sy'n ymwneud â chaniatáu prosiectau ynni a seilwaith cysylltiedig yng Nghymru, y mae'r Cyngor Cefn Gwlad yn ymgysylltu â nhw ac yn rhoi cyngor iddynt.
- 4.4 Mae gan y system gynllunio rôl allweddol i'w chwarae o ran helpu i sicrhau bod yr amgylchedd yn cael ei wella a'i ddiogelu, gan gefnogi amcanion economaidd a chymdeithasol ar yr un pryd. Mae'r Cyngor Cefn Gwlad o'r farn ei bod yn hollbwysig cael cyfundrefn reoleiddio gadarn er mwyn sicrhau bod ynni'n cael ei ddatblygu mewn modd cynaliadwy. Mae angen i'r rhyngweithio rhwng cynllunwyr, rheoleiddwyr a chynghorwyr fod yn effeithiol, ac **mae angen rhoi sylw i'r holl fuddiannau (cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol), ni waeth a gaiff mwy o bwerau eu datganoli ym maes ynni ai peidio**. Gallai datganoli mwy o bwerau ym maes ynni olygu bod modd symleiddio rhywfaint ar drefniadau caniatáu, ond yn bwysicach na hynny gallai helpu i hybu proses well o integreiddio gwaith cynllunio'n strategol ar gyfer ynni, sy'n llwyddo'n fwy effeithiol i gydlynu'r broses o weithredu polisi ynni a seilwaith cysylltiedig yng Nghymru (gweler adran 5). Byddai llwyddiant hynny'n dibynnu'n fawr ar gael digon o adnoddau.
- 4.5 Gall datblygu ynni arwain at oblygiadau trawsffiniol sylweddol hefyd, yn enwedig yn yr amgylchedd morol. Yn aml, wrth wneud penderfyniadau am brosiectau unigol a chynllunio ar gyfer ynni ar lefel strategol, bydd angen rhyngweithio'n helaeth â chynllunwyr a rheoleiddwyr mewn rhannau eraill o'r DU, ni waeth a gaiff mwy o bwerau eu datganoli ym maes ynni ai peidio.
- 4.6 Byddai cydlynu fframweithiau cyflawni a pholisi i raddau mwy helaeth ar lefel Cymru yn helpu i dynnu rheoleiddwyr, cynghorwyr, datblygwyr a llunwyr polisiâu ynghyd, ac yn sicrhau dull cydlynol o gyflawni targedau ynni ar draws tir a moroedd Cymru trwy integreiddio gwaith cynllunio'n ymwneud â'r tir a'r môr. **Byddem yn croesawu fforwm neu fwrdd cyflawni ym maes ynni adnewyddadwy, a arweinir gan Lywodraeth Cymru, er mwyn gweithio mewn modd adeiladol i hwyluso defnyddio ynni adnewyddadwy'n fwy effeithiol yng Nghymru**. Teimlwn y byddai hynny'n creu dull 'Tîm Cymru' o hwyluso defnyddio ynni ac yn golygu bod pawb yn rhannu dealltwriaeth o bolisi, deddfwriaeth a phroses gan fynd i'r afael â phroblemau allweddol a hwyluso gwaith cyflawni targedau polisi gyda'n gilydd.
- 4.7 Byddai'r Cyngor Cefn Gwlad hefyd yn gefnogi Cynllun Seilwaith Cenedlaethol i Gymru sy'n sicrhau bod gwaith cynllunio a chaniatáu prosiectau ynni'n cael ei integreiddio'n well â'r seilwaith ategol angenrheidiol megis trafnidiaeth a gwaith cysylltu â'r grid, gan sicrhau ar yr un pryd bod dyletswyddau a rhwymedigaethau amgylcheddol yn cael eu bodloni.

5 Cwestiwn y pwyllgor - Sut y mae hyn (y ffaith bod cyfrifoldeb dros ganiatáu prosiectau seilwaith mawr yn parhau i fod yn fater sy'n cael ei gadw yn ôl gan Lywodraeth y DU) yn effeithio ar gyflawni dyheadau Llywodraeth Cymru ar gyfer gwahanol fathau o ynni adnewyddadwy ac ynni carbon isel, fel y'u nodir yn y Datganiad Polisi Ynni?

5.1 Gallai datganoli mwy o bwerau ym maes ynni i Gymru leihau cymhlethdod caniatáu datblygiadau o ran ynni, ond yn bwysicach na hynny efallai, gallai arwain at integreiddio polisi a gwaith cyflawni yn well, ond eto byddai llwyddiant hynny'n dibynnu ar gael digon o adnoddau.

5.2 Mae cael gweinyddiaeth un Llywodraeth i ddatblygu polisi ynni yn golygu ei bod yn fwy posibl datblygu polisi cydlynol ac effeithiol. At hynny, bydd yn haws rheoli newidiadau i'r fframwaith polisi er mwyn addasu i amgylchiadau sy'n newid yng Nghymru yn y dyfodol os caiff y gwaith hwnnw ei oruchwylio gan un awdurdod polisi. Er enghraifft, bydd yn haws gweithredu'r angen i fabwysiadu'r dull o reoli'r amgylchedd, sy'n debygol o gael ei gyflwyno gan Fframwaith yr Amgylchedd Naturiol⁷, trwy un fframwaith polisi ar gyfer ynni yng Nghymru yn hytrach na thrwy fframweithiau polisi a gaiff eu datblygu ar lefel y DU.

5.3 Nid yw'r Cyngor Cefn Gwlad mewn sefyllfa i roi cyngor ynghylch gallu'r sectorau ynni i greu capasiti i gynhyrchu ynni fel yr amlinellir yn Natganiad Polisi Ynni Llywodraeth Cymru, 'Chwyldro Carbon Isel'. Fodd bynnag, mae'r Cyngor Cefn Gwlad o'r farn bod cael fframwaith polisi a chynllunio clir yn hollbwysig er mwyn gallu cyflawni nodau o ran ynni'n effeithiol gan fynd i'r afael ar yr un pryd â gofynion angenrheidiol yr amgylchedd a buddiannau eraill. Yn ein barn ni, mae'r cynigion a amlinellir yn rhaglen ddeddfwriaethol Llywodraeth Cymru ar gyfer bil datblygu cynaliadwy, bil cynllunio a bil yr amgylchedd, Fframwaith yr Amgylchedd Naturiol sy'n dod i'r amlwg, a'r cynlluniau sy'n gysylltiedig â gweithredu Deddf y Môr a Mynediad i'r Arfordir 2009 yn cynnig cyfle i weithredu unrhyw newidiadau gofynnol i'r gyfundrefn bresennol.

5.4 Fodd bynnag, rhaid sylweddoli'n llawn faint o gapasiti ac arbenigedd y mae eu hangen i gyflawni swyddogaethau'n ymwneud ag ynni (o ran polisi, rheoli a gweinyddu). Wrth ddatblygu achos o blaid datganoli mwy o bwerau, bydd angen mynd ati'n ofalus i fesur yn llawn beth yw rhychwant y gwaith a gyflawnir ym maes ynni i gefnogi pob sector ynni (o ddatblygiadau bach ar y tir i ddatblygiadau'n ymwneud ag olew a nwy ar y môr) er mwyn deall yr holl oblygiadau i Lywodraeth Cymru pe bai'n cymryd cyfrifoldeb am y meysydd hyn. Rhaid cael digon o adnoddau i gefnogi unrhyw ddatganoli pellach, ar gyfer y sawl sy'n gwneud penderfyniadau ond hefyd ar gyfer y rheini sy'n darparu'r cyngor, y dystiolaeth a'r gefnogaeth, er mwyn sicrhau bod digon o adnoddau ar gael ar gyfer protocolau asesu amgylcheddol a phrosesau rheoleiddio eraill, i fodloni gofynion cyfreithiol a chefnogi datblygu cynaliadwy.

5.5 Ni waeth a gaiff mwy o bwerau eu datganoli i Gymru ai peidio, mae'n angenrheidiol cynnal cysylltiadau cryf â chynllunwyr a'r sawl sy'n llunio polisiâu ar draws y DU er mwyn sicrhau bod goblygiadau cynigion sy'n croesi ffiniau a therfynau'n cael eu deall yn llawn a bod camau'n cael eu cymryd i fynd i'r afael â hwy. Mae'n bwysig

---

⁷ Mae Fframwaith yr Amgylchedd Naturiol yn cael ei ddatblygu yng Nghymru i helpu i sicrhau bod tir a dŵr yn cael eu rheoli mewn modd integredig a chynaliadwy yn y dyfodol, trwy wneud iechyd hirdymor ecosystemau a'r gwasanaethau a ddarperir ganddynt yn ganolog i'r broses gwneud penderfyniadau. Elfen allweddol o'r dull gweithredu newydd fydd mabwysiadu dull gweithredu ar sail ecosystemau, a ategir gan ddull gofodol o adnabod ein seilwaith gwyrdd, nwyddau a gwasanaethau ecosystemau, a ffyrdd o'u hintegreiddio â'r seilwaith economaidd a chymdeithasol, gan gydnabod dulliau o ddefnyddio tir mewn mwy nag un ffordd.

6 Cwestiwn y pywllgor – Beth fydd yr effaith os na fydd penderfyniadau caniatáu ar gyfer prosiectau seilwaith mawr a datblygiadau cysylltiedig yn cael eu gwneud yn unol â pholisi cynllunio Cymru?

- 6.1 Mae'r Cyngor Cefn Gwlad wedi darparu cyngor ynghylch Datganiadau Polisi Cenedlaethol y DU ac wedi cynghori Llywodraeth Cymru ynghylch Polisi Cynllunio Cymru, Cynlluniau Datblygu Lleol a dogfennau strategol eraill sy'n ymwneud â pholisi a chynllunio. Ein rôl allweddol a statudol yn y cyswllt hwn fu sicrhau bod camau'n cael eu cymryd yn ystod y cam polisi/cynllunio i ymdrin ag unrhyw effeithiau sylweddol y gallai datblygiad eu cael, er mwyn lleihau'r risgiau i'r amgylchedd a lleihau'r risgiau i brosiectau adeg rhoi'r caniatâd.
- 6.2 Mae'r Cyngor Cefn Gwlad o'r farn bod cael fframwaith polisi a chynllunio clir yn hollbwysig er mwyn gallu cyflawni nodau o ran ynni'n effeithiol gan fynd i'r afael ar yr un pryd â gofynion angenrheidiol yr amgylchedd a buddiannau eraill.**
- 6.3 Mae angen integreiddio anghenion o ran polisi ynni ag anghenion gweithgareddau eraill a ffyrdd eraill o ddefnyddio ein hamgylchedd naturiol, a'u hintegreiddio o fewn y fframwaith polisi sy'n mynd i'r afael â'r buddiannau hynny.
- 6.4 Bydd angen datblygu polisi ar gyfer seilwaith ynni yn yr amgylchedd morol yng nghydestun Datganiad Polisi Morol y DU, a bydd angen cynllunio ar ei gyfer o fewn y Fframwaith Cynllunio Morol sydd i'w weithredu dan Ddeddf y Môr a Mynediad i'r Arfordir 2009. Mae gan Weinidogion Cymru gyfrifoldeb dros ddatblygu cynlluniau morol ar gyfer dyfroedd Cymru. Mae Cynlluniau Morol wrthi'n cael eu datblygu ar hyn o bryd, a dylai'r Llywodraeth ystyried sut y dylid hybu gwaith datblygu'r sector o fewn y system gynllunio newydd hon.
- 6.5 Mae llawer o ardaloedd sy'n addas ar gyfer defnyddio technolegau ynni adnewyddadwy hefyd yn cynnal bioamrywiaeth a chynefinoedd sydd o bwys sylweddol o safbwynt cadwraeth natur ac sy'n cael eu gwarchod gan ddeddfwriaeth sy'n mynnu y dylid osgoi gwneud difrod sylweddol iddynt neu aflonyddu'n sylweddol arnynt. At hynny, mae i rai o'r ardaloedd hyn werth sylweddol o safbwynt tirwedd a hamddena, a allai fod yn sensitif hefyd.
- 6.6 Felly, mae'n bosibl y gallai defnyddio seilwaith ynni adnewyddadwy wneud difrod i'r dreftadaeth naturiol. Mae ansicrwydd ynghylch rhai o'r effeithiau a lefel y rhagofal sy'n ofynnol gan rywfaint o'r ddeddfwriaeth amgylcheddol hefyd yn her i'r sawl sy'n gwneud penderfyniadau. Fodd bynnag, mae profiad o ddefnyddio datblygiadau hyd yma, yn enwedig ffermydd gwynt ar y tir ac ar y môr, wedi dangos bod dull gweithredu gofodol a chynllunio gofodol yn gallu helpu i osgoi effeithiau sylweddol, cyhyd â bod hynny'n cael ei seilio ar asesiad strategol a ategir gan dystiolaeth ofodol dda ac ymchwil gadarn.
- 6.7 Felly, mae'r Cyngor Cefn Gwlad o'r farn bod gwaith cynllunio gofodol strategol ar gyfer ynni adnewyddadwy, ar sail gwaith asesu a thystiolaeth drylwyr, yn angenrheidiol i leihau'r risgiau amgylcheddol a'r risgiau o ran caniatáu sy'n gysylltiedig a datblygu ynni.

Credwn fod datblygu'r dulliau hyn, er enghraifft trwy Nodyn Cyngor Technegol 8 a Fframwaith Strategol Ynni Adnewyddadwy'r Môr Llywodraeth Cymru, wedi helpu i reoli'r risgiau hyn yng Nghymru.

7 Mater y bydd y Pwyllgor yn ei ystyried – Y berthynas rhwng Datganiadau Polisi Ynni Cenedlaethol Llywodraeth y DU a pholisïau cynllunio lleol a chenedlaethol Cymru (gan gynnwys Polisi Cynllunio Cymru, Nodyn Cyngor Technegol 8 a Chynlluniau Datblygu Lleol) ac a all y polisïau hyn gyflawni dyheadau Llywodraeth Cymru. A oes angen adolygiad ffurfiol o Nodyn Cyngor Technegol 8?

Nodyn Cyngor Technegol 8

7.1 Bu'r Cyngor Cefn Gwlad yn cefnogi Llywodraeth Cymru wrth iddi ddatblygu ei dull strategol o ddatblygu ynni adnewyddadwy, fel y disgrifir ym Mholisi Cynllunio Cymru, Nodyn Cyngor Technegol 8, Cynllunio ar gyfer Ynni Adnewyddadwy. Ein nod bryd hynny oedd sicrhau bod datblygiadau o ran ynni'n cael eu lleoli a'u hadeiladu mewn modd sy'n diogelu dynodiadau treftadaeth naturiol a gaiff eu cydnabod yn rhyngwladol ac yn genedlaethol, a dyna yw ein nod o hyd. Mae gan Lywodraeth Cymru feddwl mawr o'r dynodiadau hyn, ac mae gan y Cyngor Cefn Gwlad ddyletswydd statudol ar ei rhan i gynghori ynghylch sut y gellir eu diogelu a'u hybu.

7.2 Mae Nodyn Cyngor Technegol 8 yn parhau i ddarparu fframwaith a phroses ofodol genedlaethol strategol ar gyfer Cymru er mwyn helpu i ddod o hyd i atebion cadarnhaol a chael y math iawn o ddatblygiad yn y lleoliadau mwyaf priodol, gan helpu drwy hynny i gyflawni targedau'r Llywodraeth o ran ynni adnewyddadwy a lleihau effeithiau ar yr amgylchedd ar yr un pryd. Credwn fod y penderfyniadau a wnaed hyd yn hyn dan fframwaith polisi cyfredol Nodyn Cyngor Technegol 8 wedi arwain at benderfyniadau cyson, gan ategu'r bwriad i ganoli gwaith datblygu'n strategol mewn ardaloedd chwilio strategol a pheidio ag annog cynlluniau y tu allan i'r ardaloedd hynny.

7.3 Am y rhesymau hyn, mae'r Cyngor Cefn Gwlad wedi cefnogi ac yn parhau i gefnogi'r egwyddorion sy'n sail i ddull gweithredu'n ymwneud â gwaith cynllunio strategol a gofodol ar gyfer defnyddio ynni adnewyddadwy, fel y mynegir yn Nodyn Cyngor Technegol 8.

Datganiadau Polisi Cenedlaethol y DU a Nodyn Cyngor Technegol 8

7.4 Yng nghyd-destun datblygu ffermydd gwynt ar y tir, ceir gwahaniaeth clir na roddwyd prawf arno eto rhwng y dull gweithredu gofodol a ddefnyddir yng Nghymru dan Nodyn Cyngor Technegol 8 a Datganiadau Polisi Cenedlaethol y DU a gyhoeddwyd gan yr Adran Ynni a Newid Hinsawdd⁸ ac sy'n seiliedig ar feini prawf. Mae testun y Datganiadau Polisi Cenedlaethol yn egluro polisi'r DU a gaiff ei ddefnyddio gan y Comisiwn Cynllunio Seilwaith i asesu cynigion ar gyfer prosiectau ynni mawr a dod i benderfyniad yn eu cylch, wrth i'r Comisiwn archwilio ceisiadau. O ran y berthynas â Nodyn Cynllunio Technegol 8, mae'r Datganiad Polisi Cenedlaethol yn datgan fel a ganlyn:⁹ os bydd cynnig wedi'i leoli yng Nghymru, bydd polisi a chyngor cynllunio a gyhoeddir gan Lywodraeth Cynulliad Cymru, sy'n berthnasol i ynni adnewyddadwy, yn darparu gwybodaeth bwysig i'r sawl sy'n gwneud cais am seilwaith ynni sydd o bwys

⁸ Datganiadau Polisi Ynni Cenedlaethol a ddynodwyd ar 19 Gorffennaf 2011.

⁹ National Policy Statement for Renewable Energy Infrastructure (EN-3) Gorffennaf 2011.

enedlaethol. Yna mae'n datgan ymhellach: dylai ymgeiswyr egluro yn eu ceisiadau i'r Comisiwn Cynllunio Seilwaith sut y mae eu cynigion yn cyd-fynd â'r canllawiau hyn ac yn cefnogi eu targedau, neu fel arall, pam y mae eu cynigion yn gwyro oddi wrthynt. Ni fydd y graddau y mae cais yn cydymffurfio â'r canllawiau neu'r targedau, ynddo'i hun, yn rheswm dros gymeradwyo'r cais neu'i wrthod.

7.5 Mae'n bosibl y gallai'r sefyllfa hon beri dryswch i ddatblygwyr, ac mae'n cynnig her i gynghorwyr megis y Cyngor Cefn Gwlad. Rydym yn ystyried mai ein rôl yn y cyd-destun hwn yw darparu cyngor ynghylch treftadaeth naturiol Cymru er mwyn sicrhau bod y dystiolaeth orau sydd ar gael yn sail i'r broses gwneud penderfyniadau. Rydym, felly, yn canolbwyntio ar effeithiau cynigion datblygu.

Fframwaith Strategol Ynni Adnewyddadwy'r Môr

7.6 Hoffai'r Cyngor Cefn Gwlad dynnu sylw'r ymchwiliad hefyd at Fframwaith Strategol Ynni Adnewyddadwy'r Môr¹⁰, a gyhoeddwyd yn ddiweddar gan Lywodraeth Cymru i nodi lleoliad cyfleoedd i ddatblygu ochr yn ochr â'r potensial ar gyfer risg o ran caniatáu, fel canllaw i ddiwydiant a'r sawl sy'n llunio polisïau. Mae'r astudiaeth hon yn enghraifft bwysig o'r wybodaeth y bydd ei hangen i gefnogi gwaith datblygu diwydiant ynni adnewyddadwy'r môr, ac mae'n sail ddefnyddiol ar gyfer hybu gwaith datblygu yn y dyfodol mewn modd sy'n caniatáu i'r risgiau i'r amgylchedd gael eu hystyried yn drwyadl.

8 Mater y bydd y Pwyllgor yn ei ystyried - Rôl bosibl dulliau eraill o gynhyrchu ynni yng Nghymru, ee dulliau presennol o gynhyrchu ynni gan ddefnyddio tanwydd ffosil, cynlluniau niwclear arfaethedig a thechnolegau mwy newydd megis methan gwely glo a nwy siâl.

8.1 Er mwyn cyrraedd targedau ynni, bu'n rhaid canolbwyntio ar dechnolegau mwy aeddfed er mwyn bodloni terfynau amser cyfreithiol (ee ynni'r gwynt ar y tir a'r môr, ynni niwclear). Rydym yn cydnabod yr angen i hybu ac annog technolegau eraill er mwyn darparu ynni dros gyfnod hwy, manteisio ar adnoddau adnewyddadwy helaeth neu ddiwallu anghenion lleol penodol o ran ynni. Mae'r sector ynni, felly, wedi arallgyfeirio'n sylweddol wrth i ystod o dechnolegau ddatblygu sy'n rhan o'r cymysgedd o ffynonellau ynni y mae'r Llywodraeth am ei weld. Mae technolegau megis bio-màs, nwy siâl, methan gwely glo, rhesi mawr o baneli solar, ynni'r tonnau, a llif ac amrediad y llanw yn datblygu, ac maent yn dechrau cael eu defnyddio mewn rhai achosion.

8.2 Mae technolegau mwy newydd yn cynnig heriau gwahanol, ac er bod rhai o'r technolegau mwy newydd yn cael eu defnyddio ar raddfa lai fel prosiectau arddangos neu i ddarparu cyflenwadau ynni'n lleol, yn aml ni wyddys yn iawn beth yw eu heffeithiau. Mae'r ansicrwydd ynghylch rhai o'r effeithiau a lefel y rhagofal sy'n ofynnol gan rywfaint o'r ddeddfwriaeth amgylcheddol yn her i gynghorwyr a'r sawl sy'n gwneud penderfyniadau. Mae'n bosibl, er hynny, eu defnyddio mewn ardaloedd sensitif dan rai amgylchiadau. Fodd bynnag, oherwydd bod technolegau ynni'n newydd ac yn esblygu, ceir cwestiynau o hyd ynghylch y goblygiadau posibl i'r amgylchedd, yn enwedig lle cânt eu defnyddio ar raddfa fawr.

---

¹⁰ Marine Renewable Energy Strategic Framework. Approach to Sustainable Development. Adroddiad gan RPS i Lywodraeth Cynulliad Cymru (2011).

8.3 Er mwyn deall yn well y risgiau amgylcheddol sy'n gysylltiedig â thechnolegau newydd, mae'r Cyngor Cefn Gwlad o'r farn bod angen gwneud y canlynol:

- sicrhau ein bod yn dysgu cymaint ag sy'n bosibl o'r prosiectau arddangos a ddefnyddiwyd, a'n bod yn rhannu'r hyn a ddysgwyd yn eang, er mwyn helpu i gadarnhau neu ddiystyru effeithiau allweddol a dechrau mynd i'r afael â phroblemau sy'n gysylltiedig â'u defnyddio ar raddfa fwy;
- gwella'r data sylfaenol sy'n disgrifio'r adnoddau o ran treftadaeth naturiol sydd fwyaf tebygol o fod mewn perygl yn sgîl datblygu technolegau mwy newydd; a
- datblygu rhaglen strategol a chydlynol o waith ymchwil amgylcheddol, sy'n debyg i'r rhaglen a sefydlwyd ar gyfer gwaith datblygu'r ffermydd gwynt cyntaf ar y môr dan raglen COWRIE Ystâd y Goron.

9 Goblygiadau ar gyfer cynghorwyr statudol

9.1 Mae i'r cynnydd mewn gwaith ym maes ynni oblygiadau sylweddol o ran adnoddau ar gyfer y sawl sy'n cynghori'r Llywodraeth a chyrrff eraill am effeithiau gwaith datblygu, gan gynnwys y Cyngor Cefn Gwlad. At hynny, gall ansicrwydd ynghylch effeithiau gynnig heriau i'r sawl sy'n cynghori'r Llywodraeth a rheoleiddwyr am eu heffeithiau, ar lefel strategol a lefel prosiect. Gall prosiectau ynni adnewyddadwy ar raddfa fach, megis prosiectau bach ynni dŵr, ynni'r haul ac ynni'r tonnau a'r llanw, arwain at oblygiadau anghymesur o ran adnoddau i'r Cyngor Cefn Gwlad.

9.2 Credwn fod problem o ran capasiti yng Nghymru yn awr, ni waeth a gaiff mwy o bwerau eu datganoli i Gymru ai peidio. Mae tabl 1 yn dangos y cynnydd a welwyd gan y Cyngor Cefn Gwlad mewn gwaith achos sy'n gysylltiedig ag ynni. Mae'r ffigurau hyn yn ymwneud â rhyw 700 o gynigion datblygu unigol sy'n ymdrin â llawer o wahanol fathau o ganiatadau rheoleiddiol sy'n gysylltiedig â datblygu ynni.

Tabl 1: Nifer yr ymgynghoriadau'n gysylltiedig ag ynni a ddaeth i law'r Cyngor Cefn Gwlad fesul blwyddyn ariannol.

Blwyddyn ariannol	2007/08 (5 mis)	2008 / 2009	2009 / 2010	2010 / 2011	Ebrill / Mai 2011
Nifer yr ymgynghoriadau'n gysylltiedig ag ynni	91	302	267	475	57

9.3 Ar hyn o bryd rydym yn ymwneud â 15 o brosiectau'r Comisiwn Cynllunio Seilwaith. Mae bodloni terfynau amser statudol mewn perthynas â chynigion unigol y Comisiwn Cynllunio Seilwaith a bodloni disgwyliadau datblygwyr yn her. Hyd yma, nid yw'r Cyngor Cefn Gwlad wedi ymwneud â phrosiect sydd wedi cael ei archwilio gan y Comisiwn Cynllunio Seilwaith, ond rhagwelir y bydd proses archwilio gan banel o Gomisiynwyr yn gofyn am adnoddau sylweddol gan y Cyngor Cefn Gwlad.

9.4 Yn ogystal ag ymateb i ymgynghoriadau statudol ffurfiol gan reoleiddwyr wrth bennu rychwant prosiectau ac wrth gyflwyno ceisiadau, mae'r Cyngor Cefn Gwlad yn darparu cyngor sylweddol i ddatblygwyr a rheoleiddwyr rhwng y camau hyn hefyd. Bydd datblygwyr yn ceisio cyngor gan y Cyngor Cefn Gwlad mewn cyfarfodydd wyneb yn wyneb neu mewn gohebiaeth er mwyn pennu rychwant cynigion a chytuno ar fanylion mesurau lliniaru, a byddant yn ceisio cyngor ynghylch y modd y dylid gweithredu amodau lliniaru a monitro ar ôl cael caniatâd.

9.5 Os bydd mwy o bwerau ym maes ynni'n cael eu datganoli i Gymru, mae'n bwysig cydnabod bod hynny'n debygol o gynyddu yn hytrach na lleihau'r llwyth gwaith i gynghorwyr megis y Cyngor Cefn Gwlad. Credwn y byddai'r cyngor y byddai angen ei ddarparu i Lywodraeth Cymru ac Awdurdodau Cynllunio Lleol yn cynyddu, ond ar yr un pryd byddai angen cynnal presenoldeb ar lefel y DU a chynnal ein cysylltiadau ag Ewrop ac yn ehangach na hynny. Credwn y byddai cael fforwm neu fwrdd cyflawni ym maes ynni adnewyddadwy, a arweinir gan Lywodraeth Cymru, er mwyn gweithio mewn modd adeiladol i hwyluso defnyddio ynni cynaliadwy'n fwy effeithiol yng Nghymru (gweler adran 4) a chael digon o adnoddau ar gyfer defnyddio ynni'n helpu i fynd i'r afael â'r sefyllfa hon.

10 Casgliadau

10.1 Mae'r Cyngor Cefn Gwlad yn ffafrio ymgysylltu'n gynnar â datblygwyr er mwyn dod o hyd i atebion cadarnhaol i sicrhau bod y datblygiad iawn yn digwydd yn y lle iawn ac er mwyn gweithio ar lefel prosiect i adnabod problemau amgylcheddol, eu lliniaru a'u datrys. Mae ein cyngor yn canolbwyntio ar effaith datblygiad neu gynllun penodol ar fuddiannau y cydnabuwyd eu bod yn bwysig yng nghyswllt treftadaeth naturiol Cymru, er mwyn sicrhau bod y broses gwneud penderfyniadau wedi'i seilio ar y dystiolaeth orau sydd ar gael.

10.2 Mae cael fframwaith polisi a chynllunio clir yn hollbwysig er mwyn gallu cyflawni nodau o ran ynni'n effeithiol gan fynd i'r afael ar yr un pryd â gofynion angenrheidiol yr amgylchedd a buddiannau eraill. Gallai datganoli mwy o bwerau ym maes ynni olygu bod modd symleiddio rhywfaint ar y trefniadau caniatáu, ond yn bwysicach na hynny gallai helpu i hybu proses well o integreiddio gwaith cynllunio'n strategol ar gyfer ynni, hwyluso'n fwy effeithiol y gwaith o gydlynu'r broses o weithredu polisi ynni yng Nghymru, a chaniatáu integreiddio ag anghenion gweithgareddau eraill a ffyrdd eraill o ddefnyddio ein hamgylchedd naturiol ar draws tir a moroedd Cymru. Byddai hynny hefyd yn ei gwneud yn haws gweithredu'r dull o reoli'r amgylchedd, sy'n debygol o gael ei gyflwyno gan Fframwaith yr Amgylchedd Naturiol.

10.3 Ni waeth a gaiff mwy o bwerau eu datganoli i Gymru ei peidio, mae'n angenrheidiol cynnal cysylltiadau cryf â chynllunwyr a'r sawl sy'n llunio polisiau ar draws y DU ac ymhellach i ffwrdd er mwyn sicrhau bod goblygiadau cynigion sy'n croesi ffiniau a therfynau'n cael eu deall yn llawn a bod camau'n cael eu cymryd i fynd i'r afael â hwy, a sicrhau bod profiad, arfer gorau a gwybodaeth am effeithiau gweithgareddau sy'n gysylltiedig ag ynni'n cael eu rhannu er mwyn sicrhau bod y sylfaen dystiolaeth sy'n sail i benderfyniadau yn cael ei datblygu yn y modd mwyaf cynhwysfawr ac effeithlon posibl.

Eitem 5

Y Pwyllgor Amgylchedd a Chynaliadwyedd

Lleoliad: Ystafell Bwyllgora 3 – Y Senedd

Dyddiad: Dydd Iau, 3 Tachwedd 2011

Amser: 09:40 – 12:00

Cynulliad
Cenedlaethol
Cymru

National
Assembly for
Wales

Gellir gwyllo'r cyfarfod ar Senedd TV yn:

http://www.senedd.tv/archiveplayer.jsf?v=cy_400000_03_11_2011&t=0&l=cy

---

Cofnodion Cryno:

Aelodau'r Cynulliad:

Dafydd Elis-Thomas (Cadeirydd)
Mick Antoniw
Rebecca Evans
Russell George
Vaughan Gething
Llyr Huws Gruffydd
Julie James
William Powell
David Rees

Tystion:

Sam Peacock, SSE
Wayne Cranstone, npower renewables
Simon Wells, RWE npower
Janice McLaughlin, Scottish Power Renewables
Colin Taylor, Rhwydweithiau Ynni Scottish Power
Steve Knight-Gregson, Y Grid Cenedlaethol

Staff y Pwyllgor:

Virginia Hawkins (Clerc)
Catherine Hunt (Dirprwy Glerc)
Graham Winter (Ymchwilydd)

---

1. Cyflwyniad, ymddiheuriadau a dirprwyon

1.1 Ni chafwyd ymddiheuriadau na dirprwyon.

2. Ymchwiliad i bolisi ynni a chynllunio yng Nghymru – Tystiolaeth gan gwmnïau ynni – Ystyried ynni adnewyddadwy

2.1 Ymatebodd y tystion i gwestiynau gan aelodau'r Pwyllgor ynghylch polisi ynni a chynllunio yng Nghymru.

2.2 Cytunodd Mr Peacock i roi'r wybodaeth ddiweddaraf am orsaf pŵer Abernedd ym Maglan, ynghyd â manylion am safleoedd yng Nghymru ar gyfer datblygu ynni'r môr ac ynni'r llanw.

2.3 Cytunodd Ms McLaughlin i roi manylion am y modelau gwahanol ar gyfer manteision cymunedol y mae Scottish Power yn eu cynnig.

2.4 Gofynnodd y Pwyllgor a fyddai modd i fersiwn ddrafft o'r cynlluniau ar gyfer rheoli trafndiaeth gael ei rhannu â'r pwyllgor pan fydd ar gael.

3. Ymchwiliad i bolisi ynni a chynllunio yng Nghymru – Tystiolaeth gan gwmnïau ynni a'r Grid Cenedlaethol – Ystyried materion yn ymwneud â rhwydwaith a'r grid

3.1 Ymatebodd y tystion i gwestiynau gan aelodau'r Pwyllgor ynghylch polisi ynni a chynllunio yng Nghymru.

3.2 Cytunodd Mr Gregson i ddarparu nodyn ynghylch gallu'r grid yn ne Cymru i ymdopi â'r pŵer a gynhyrchir yn awr ac a fydd yn cael ei gynhyrchu yn y dyfodol, ac ynghylch nifer y cyrff cydsynio ar gyfer datblygiadau yng Nghymru.

TRAWSGRIFIAD

Gweld [trawsgrifiad o'r cyfarfod](#).

John Griffiths AC /AM
Gweinidog yr Amgylchedd a Datblygu Cynaliadwy
Minister for Environment and Sustainable Development

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Eich cyf/Your ref
Ein cyf/Our ref SF/JG/6114/11
Dafydd Elis Thomas

Chair of the Environment and Sustainability Committee
National Assembly for Wales
Cardiff Bay
Cardiff
CF99 1NA

3 November 2011

Annwyl Dafydd,

Thank you for your letter of the 25 October raising a number of issues for my consideration following the Environment and Sustainability Committee meeting on 19 October on the scrutiny of my draft budget proposals for 2012/13. I have carefully considered the points raised and offer the following comments for your consideration.

Bovine TB

As you have highlighted in your letter, the levels of bovine TB and the amounts spent on compensation in previous years have indeed informed budget allocations. I agree with your concerns that the unpredictable nature of bovine TB means that it is difficult to rely on these factors alone. Other factors, including the number and value of individual animals slaughtered for TB as well as the level of salvage receipts, will also have a significant bearing on overall expenditure.

My officials and I will continue to monitor these payments closely, alongside any opportunities to establish cover for potential payments in excess of the budget allocation from within my MEG, whilst still maintaining funding to meet all of my other priorities.

Planning

I note your comments regarding the resources being made available to local planning authorities. Reductions in the planning budget are being managed through greater efficiencies in the Planning Inspectorate in Wales, and by more targeted support for local planning authorities, including continued funding for authorities handling complex planning applications.

In 2010-11, the Welsh Government provided additional funding for the latter amounting to £214,000. For 2011-12 funding of up to £250,000 has been allocated, to support those authorities determining such complex renewable energy and waste treatment planning applications, or major wind farm applications to be considered by the Infrastructure Planning Commission and its successor.

A Single Environment Body (SEB)

The Invest to Save bid made in respect of the single environment body relates to IT set up costs and will not in itself incur additional costs. While the bid will not exclusively fund all additional set up any shortfall will be made up from the Natural Environment Restructuring budget. This budget which equates to £13 million from 2012/13 onwards is not an invest to save bid. It is a budget to support the development of the Natural Environment Framework and the single environment body.

The SEB business case under preparation, will take into account the impact of its possible consultee role. The legislative proposals that emerge through the implementation of the Natural Environment Framework will be subject to consultation and any costs implications for the Single Environment Body will be given careful consideration.

The business case for the proposed merging of these delivery bodies into a Single Environment Body is due to be finalised shortly. I will be looking for any changes to deliver both efficiency and effectiveness. Streamlining, together with a new approach to improved processes will be pivotal in evaluating and approving any recommendations resulting from the business case.

Budget adjustments and Capacity Issues

I agree with your comments regarding closely monitoring budget lines and ensuring transparency around any adjustments. I will be setting up regular monitoring meetings with my officials during the year to do just this, and of course I will ensure that all decisions around the draft and supplementary budgets are transparent.

The development of legislative proposals within my portfolio will be undertaken using existing provision and staff resources within the Department and will of course be monitored closely. In particular, the work funded under the Natural Environment Framework budget will help to inform the development of proposals for an Environment Bill. We may need to reprioritise budgets in light of the work being undertaken to develop these legislative proposals.

Resources have also been allocated for building regulations identified in the Programme for Government up to the end of May 2012. We are aware of the need to ensure continuing sufficient legal capacity to support the new function and the development of the regulations generally thereafter.

Fuel Poverty

As I outlined to the Committee, the budget for fuel poverty programmes has been protected in cash terms despite the very significant cuts in capital funding that this Department has taken. I have also been proactive in looking for additional sources of funding. My Department, with colleagues from Regeneration and Housing have led on the development of the Arbed 2 programme funded through the European Regional Development fund.

With match funding from each Department, the programme will invest £45m in the most energy inefficient homes in some of the poorest parts of Wales over the next three years. This investment will help tackle fuel poverty and create job and business opportunities in Wales. We are also developing proposals for a Centrally Retained Capital fund bid for a further expansion of Arbed.

My Department is also working with their counterparts in the Department for Energy and Climate Change to ensure that people in Wales can maximise the benefit they receive from the new Energy Company Obligation (ECO) and the Green Deal.

Scrutiny of Wind Farm Receipts into the Consolidated Fund

With regards to the treatment of receipts from wind farm schemes on Forestry Commission managed land, the Government of Wales act provides that all receipts are directed to the Welsh Consolidated Fund unless otherwise directed by a budget motion. The majority of Welsh Government receipts – including wind farm receipts from the Forestry Commission - are retained by Welsh Ministers, rather than paid into the Consolidated Fund. All retained receipts are detailed in our budget motions.

In the case of the wind farm schemes, the receipts are managed as part of our in year budget process due to the potential volatility of the income stream. Wind farm receipts are therefore detailed in the relevant supplementary budget.

Sustainability Impact Assessments

Sustainability runs through all our work as a central organising principle, and as I stated at the meeting on the 19 October consideration of the impact on sustainable development has been mainstreamed into all aspects of the budget planning process, and is ultimately, therefore, reflected in the budget proposals that we have published.

I am however, keen to develop sustainability impact assessments and my officials are already discussing methods by which such assessments will work in practice going forward along with any potential impacts on budget proposals.

Equality Impact Assessments

I note your concerns that no equality impact assessments were carried out for the 2012/13 draft budgets. Comprehensive equality impact assessments were conducted on the former Department for Environment, Sustainability and Housing when the spending plans for 2011-12 to 2013-14 were set in last year's Budget. Careful consideration was given in the budget allocation process to the importance of safeguarding frontline services, to potential equality impacts and to the need to promote social justice generally.

As there were no significant changes to the 2012-13 budget from last year's final budget, no Equality Impact Assessments were required. However I am committed to ensuring that equality, inclusion and human rights are mainstreamed into policy making and delivery.

Further Information

Procurement Arrangements for anaerobic digesters

The aim of the anaerobic digestion (AD) programme is to support local authorities deliver sufficient food-waste treatment capacity to help meet EU Landfill Diversion targets and statutory Welsh Government recycling targets.

The programme currently has seven projects in different stages of procurement. The procurements are primarily being undertaken through local authority "hubs" - strategic regional partnerships - with two single authority projects. The two most advanced projects - North East Wales and Prosiect GwyrAD - are expected to award contracts over the next 2-3 months. Four of the remaining projects are finalising detailed dialogue negotiations and working towards final tender stage. Cardiff has recently undergone scrutiny of its outline business case and is working towards publishing its OJEU notice.

Significant economies of scale and public value are being achieved through facilitating the close collaboration of local authorities and partnership working between the Welsh Local Government Association, local authorities and across Welsh Government departments. Financial savings alone amount to some £30m to date compared to the all-Wales reference solution and further savings are anticipated as procurements close.

The Detailed Business Case for the formation of the Single Environment Body

I will ensure that you receive a copy of the completed detailed business case which is due for completion late autumn.

Yours sincerely

John Griffiths AC / AM

Gweinidog yr Amgylchedd a Datblygu Cynaliadwy
Minister for Environment and Sustainable Development

Eitem 5b

Environment and Sustainability Committee

E&S(4)-09-11 paper 5

Inquiry into energy policy and planning in Wales – Response from the Business, Enterprise, Technology and Science Energy & Environment Sector Team

The Energy and Environment Sector, defined within 'Economic Renewal: a New Direction' as being one of six key sectors of importance to Wales, experienced the highest growth of any sector in Wales between 2005–2008. Apart from its importance to the economy in terms of creating jobs and contributing to GDP, the sector also plays a vital enabling role to other industrial sectors, and is being given increasing importance at a national and European level through concerns regarding climate change, energy supply and energy security.

Our Sector approach is built around the premise that placing Wales at the forefront of the transition to a low carbon low waste economy will present Welsh companies with the opportunity to gain competitive advantage and benefit from growing indigenous and international markets. To this end the Energy and Environment Sector team, under the direction of its private sector panel, is constructing a programme of actions to exploit the economic opportunities associated with the following sectors:

- New enterprise (this includes smart grid, micro-generation and electrification of transport);
- Renewable energy;
- Environmental goods and services;
- Energy Intensive Users;
- Large generation and decarbonisation.

The Energy & Environment Sector Panel has identified 'Money, Grid and Consent' as the three primary enablers for attracting and developing energy projects in Wales – therefore planning and associated regulatory frameworks are absolutely key.

To put the sector into perspective, Gwynt y Mor is one of the largest off shore wind farms under construction in the world with an installed capacity of 576 megawatts. It is a £2 billion investment that will bring £20 million directly to the local communities of the North Wales coast over the lifetime of the project in addition to £2.2million of local contracts during construction, plus sustainable employment during operation. Wylfa nuclear new build would be a bigger investment for the UK than the 2012 Olympics.

The reason that Wales is able to attract such notable renewable energy projects is that we have abundant natural resources giving the country the potential to develop a reputation for excellence in low carbon energy. However, the Panel has clearly articulated that the present system, and particularly the way that it is administered, projects the view that Wales is a difficult place to do business resulting in the country losing out on the location of major energy investments and demonstrator projects to other regions, and in particular Scotland.

The Panel's primary concern is to create a simplified and streamlined process of regulation and consents that delivers a speedy response, be that 'yes' or 'no'. In order to attract investment into Wales which creates long term, sustainable employment and wealth generation, administration of this system must deliver consistent decisions, accountability of decision makers, be based on a long term and stable policy to provide a level of certainty for business and help mitigate risk for investors. The form that this takes, ie, whether power resides in Wales or at UK level, is of secondary importance. This attitude also extends to the question of establishing a single environmental body. But in both cases the Panel strongly advises that industry advice and consultation should be central, and that there should be business representation on the Single Environmental Body project board.

The Panel believes there is a vital need for senior and high level coordination and collaboration on large infrastructure in support of the sector. It recommends the establishment of a high level enabling group between WG and industry to deal with infrastructure and regulation issues, and has discussed the possible need for a Welsh Renewables Advisory Board, citing the success of the SRF in Scotland.

The approach that is being taken to progress 'Energy Island' has been praised by the Sector Panel because it seeks to bring together the policy issues, the consent issues, and the local issues in order to try to address them holistically and jointly with local planning authorities and central authorities, looking at the whole lifecycle of the project.

The designation of Enterprise Zones, and in particular sector specific EZ, has been identified by Panel as potentially providing a boost for priority sectors, particularly if associated with streamlined planning processes and financial interventions. Such an initiative, if it is fleshed out with tangible benefits to business, would send out a positive message that Wales is 'open for business', and could attract additional funding such as through involvement in Technology Strategy Board's Technology Innovation Centres.

Specific recommendations:

TARGETS

- Recommend to the WG that targets contained in Planning Policy Wales are adopted as firm binding targets that will form material considerations when determining planning applications for renewable energy projects.
- Capacity targets for onshore wind both within and outside the SSA's should be confirmed.
- The targets should be amended to reflect the fact that the Severn Barrage is aspirational and will not contribute towards these targets within the plan period.
- The WG should increase the targets for renewable energy for 2022 and adopt a target for 2030
- The WG should appoint an individual at Ministerial level who is responsible for delivering the binding targets. The individual should report on progress made towards achieving the binding targets on an annual basis and where there is a shortfall recommend measures to bridge the shortfall.

PRIMACY IN DECISION MAKING

- There should be a presumption in favour of community based schemes (schemes with at least 5% community ownership) with an installed capacity up to 25 MW outside TAN 8 SSA's.
- The Economic benefit accruing from all energy developments should be given more weight as a material consideration in the planning process.
- PV development on roof space above commercial properties should be given deemed consent
- Local planning authorities should produce positive policies in their Local Development Plans which have a presumption in favour of low carbon development that makes a contribution towards Welsh Government targets. Where LDPs have already been produced, the local planning authorities should produce Interim Planning Guidance to demonstrate the role that will be taken to ensure that national targets are met.

PROCESS

- Statutory and non-statutory consultees should be required to provide comprehensive, consistent and timely responses to consultations on planning applications for energy projects (2 months). This includes CCW, The Environment Agency, the relevant Highways Authority and all Highway Agencies.
- In order to bridge the gap between WG planning and energy policy and the policies of local planning authorities, it is proposed that regional planning be used to help aid delivery of low carbon development. The revision to the Wales Spatial Plan could be a useful starting point for this exercise.

INFRASTRUCTURE

- The WG should establish a firm policy in relation to the Electrical Grid infrastructure required for the development of low carbon technologies, including offshore wind, onshore wind in mid and north Wales TAN 8 areas and Wylfa B. This policy should be derived within a 12 month period and include consultations with key stakeholders.

STAKEHOLDER ENGAGEMENT

- Channel the views of business in respect of Welsh and UK policy development including the proposed merger of CCW, EAW and FCW and discussions regarding the further devolution of power for consents >50MW.
- Facilitate availability of better information about the regulatory process and push for better public understanding (and quality of debate) of the issues.

The E&E Sector Panel Chair, Kevin McCullough would like to take the opportunity to present oral evidence to the E&S Committee.